XL

21/6 1890.

Dykcyonarz uczonych Polaków przez Ks. Ign. Chodyniackiego. Lwów 1833. Tom 2. L–S.

Lwowczyk Marcin kompozytor i najsław-niejszy [?] Zygmunta Augusta król. Polsk. organista i muzyk z r. 1589. Uczniem był sławnego Sebastyana z Felsztyna, chociaż i inni utrzymują iż artysta ten umiał się sam w swojej sztuce wyćwiczyć. W szkołach lwowskich towarzyszył sławnemu pracownikowi Panowi Janowi Szkolarzykowi [?], będąc mu dawniej prefektem kapeli. On pierwszy z Polaków w szykowności głosów i dźwięków muzycznych zało-żony [?], tak szczęśliwie postąpił, iż najwięcej ksiąg w Polsce muzycznych kom-pozytorów jako to Poligonia nasza Branda, Bomba uważam najświetniejszych w muzyce naszej dziś [?] wg.

malarzów Strickiera Wacka, zna-
ciąźka i innych na Tomie Krzymin-
to umiejętności ustalionych przed-
sięgnął; oprócz domowej nauki
tej w Akademii Krakowskiej i Lutra-
go obcego mu mając nauczyciela. Zyg-
munt August przy pracach mi-
łosiowiczowej, i rozrywkach wesołego
dworu, nie uchylał się z nim dzie-
lić mozołu w przybieraniu śpiewów
religijnych w muzyczne dźwięki
i harmonię. Hymny kościelne
z całego roku składał sam, on po-
dobno pierwszy w Europie na me-
lodię chóralną i figuralną urządził.
Używał także wiersza do których wy-
brane tony układał. Między inne-
mi miał ptaść zachwycającą
muzykę do hymnu uroczystego

poema złożył ~~po~~ na uczczenie Marcina swego Patrona, które to rękopiski przechowały się w publicznej bibliotece Katedralnej. Oprócz tego wynalazł on także jakoweś nowe instrumenta muzyczne. (Starowolski in Hec. Dr. Wilno r. 1806. Siarczyński Obraz wieku Zygm. Rocz. Tow. Warsz. Prz. Nauk) Dykcyonarz od Chodynickiego t. 3.

Sanocki Grzegorz tenże Starowolski o nim co do muzyki wspomina iż tylko że miał wrodzoną do niej zdolność i w śpiewaniu głos wyborny. O muzycznych jego pracach lub życiu przedobnie nie ma wspomnienia.

Szamotulski Wacław rodem kompozytor w muzyce, mianowicie kościelnej Kapelmistrz Zygmunta

Augusta i nauczyciel prawa w Akade-
mii Krakowskiej. Z młodości swojej
naukom wyzwolonym oddany
najprzód w Poznaniu w Lubrańskim
a potem w Krakowie w [illegible]
Seminaryum, Język niemiecki
równo z greckim i łacińskim
umiejętnie [illegible] się przykładał
[illegible] za [illegible] lat [illegible]
w Jagiellońskiej nauk świętym, fi-
lozofię Arystotelesa [illegible]
Mistrza sztuk wyzwolonych także
doktora filozofii w niej otrzymał.
Jakoż każdy ma do swego rozumu,
w upodobaniu tak on najprzód do
wierszopisarstwa się przywiązawszy
wiele rymów napisał, a w ma-
tematycznych naukach mocno tak,
że znakomicie, tą z nich nad

i nad obiad zabierać dorzeczne brzmienia, która
o muzyce rozprawiać. Niepospolitości tej
w tej sztuce biegłość, dała go przenieść
królowi, który go wkrótce dyrektorem
nadwornej swojej orkiestry. Takiej
niczego mu więcej nie brakowało
do najwyższej znakomitości w tej
sztuce oprócz samego głosu, w
tym bowiem ustępował <u>Janowi z Wierzb-</u>
<u>kowic</u> (Wirbowius) wyborny miał
celować! (x. Najcelniejszy śpiewak
w rzędzie muzyków polskich po którym
go zmieniali równego mu śpiewaka
Polska nie miała. Na dworze Zyg-
munta <u>III</u> sławni także byli śpiewa-
cy <u>Jerzy z Wirzbkowic</u> i <u>To-</u>
<u>biasz z Sandomierza</u>. O muzykach
i muzykopisach polskich i ogólnie
o stanie kunsztu harmonicznego

czyli wszystkie w Polsce mało co więcej
wiadomości podać mogą bibliografowie,
nie nasi i obcy. Ale pozostaje w
tej mierze obszerne do wydobycia
pole najprzód w mniejszych zbiorach,
nad katedrą opracowań pierwszych
bibliografii także w opisach zbiorów
[illegible] przytoczonych [illegible]
w pewnych [illegible] podać i opisanie ich))
(Wartość ich także zwiększa przyjemność
poznawania przez naukę matematyka,
tłumaczenie z nowego łacińskiego [illegible],
części niemieckie, jak również [illegible],
[illegible] i [illegible],
pak w jednym także w drugim [illegible],
[illegible] gust okazywał, na którym
w Polsce nikt prawie z współczes-
nych jego, jak się nie znał. (Wiele
rzeczy ku [illegible] niedostatecznie.

kościelnego, w najpiękniejszej głosowej muzyce utwory, a między innemi Treny Jeremiasza proroka, które po dziś dzień w kościołach polskich w dni wielkotygodniowe bywają śpiewane. Wiele też rzeczy dla muzyki zwyczajowej napisał. Roku i dzień jego zgonu nieznany, tylko że wkrótce po zejściu Zygmunta Augusta (zostając w Kollegium i przytem nauczycielem praw) i on także lat 43 spełna nie dociągnąwszy życia zakończył. (Starowolski, Setkiewicz).
(Sierakowski)
Moraczewski, Starożytności Polskie Poznań, 1842 tom I.

Czekan taniec narodowy osadzi-[illegible] na Pokuciu zwyczajnie. Trzymając się za pas tworzą taniec

przypada z marca.
Drugi [illegible] [illegible]
odbiera się w całej [illegible].
Zowią je także [illegible] albo [illegible].
Od Słowian [illegible] [illegible].
Dziady obrzędek na cześć umarłych
w Litwie na Żmudzi w Kurlandii
i Prusach. Około 2 listopada czyli
dnia zadusznego obchodzony. Przynoszą
się [illegible] pokarm i [illegible]
aby umarłym, stawiają każdej potrawy
przy stole, [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible], [illegible]
całą i kadzidłem śpiewają
„a za nieznanego przyjaciela
duszy". Po [illegible] [illegible]
kaplica [illegible] [illegible] na dziady
ku „[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
przez". Pozostałość tego obrzędu
w religii [illegible].

Gradarz — miejsce gracza na grzali po uczniu pieśni, który grywając na rzymanie gradarzami były najwięcej w dzwonach i w stroju.

Horndzierz — miejsca gdzie [illegible] [illegible] ustawione [illegible] [illegible] księżyka i [illegible].

Kantorowie — byli najdawniejsi przy kościołach obrzędowi, tak katedralnych jak klasztornych byli księża śpiewacy. Za dawnych kościołów posiadali oni dyrektora, ani nawet i przy katedrach pomiędzy prałatami jako [illegible] ołtarzów kapituły naprzykład kantorów. Kantorowie zaś albo śpiewacy [illegible] w byli wtedy jak tylko zakonnicy. Ci jest osoby kościelne mające ordines minores. Kantor taki posiadały

rozpoczynał swój zawód jako organista i
kantor. Kantorowa przy jednym kościele
była rozmaita w miarę majątku
kościelnego, oraz utrzymywało
się z tych nauczań przy chrzcie.
Kantor jako takiej ogóli osoba duchowną,
na wszystkich świętości nie przeniosła
być być zmarłej, jednakże oś wspólnie,
na różnych ustronna przy kościołach
miejskich. Było rzeczą szkołą w
którejś młodzieży szlachecka i miejska,
ucząc i nawet ubogo obiecana na,
uczyła się śpiewu i muzyki. Był,
zasłużona mnóstwo szkół zaczynającym,
ku tradycyjnym, który opatrywał
panowie i woźny, dawali naukę
kantorowie i uzyskał kodowa. Jednakże
zwykł nazywać kantorów, i
miejsce osadzali się na cały

Polskę. Między r. 1620 a 1635 była w
Krakowie stara gospoda pod napisem:
„Na szewca nogi pewno Częstochowskie"
tam muzyką piwem ale i miodem
sprzedaży kantorowie i rybołowcy.
Nieraz od szewca prawie samorzutnie
na obór kantora a jednak dobrze
śpiewać. Około tego czasu z kanto-
rów krakowskich słynęli Adam
Moniąg Kowalski organista,
Kowalski i Lanwonczynów którzy
śpiewem podziwianie wzbudzali
najlepszych znawców. Ostatniej
nie Adam w Łosnamin, był
ojcem a takiego wozosta, od naj-
wolejszy lekko mnie o ... dostawał.
Zygmuntowi oram kantorom był
gdermak aż do kostek kaiżek
biał a wiele musiał schodzić sobie.

kołowa. (Opisuje obszernie Ks. W. Wójcicki w „Stare gawędy i Obrazy").

Starożytności Polskie Tom 2.

Rybałt. Ribaldo albo Rubaldo — wyraz obcy oznaczający człeka pralnika śpiewaka. Przechodzili Polskę — śpiewali piosni rozmaitych i hymnów sakralnych i dawnych histo- rycznych i piosnki światowe. Przy końcu panowania Zygmunta III przestali już się stać. W końcu się stali i po dworach możnowładczych Rybałtów — czasem kilku stawało zgrają i jako muzykanci chodzili od dworu do dworu rozśmieszając i zarobkiem przy kuligach zarobkiem. Od roku 1613 do 1640 między wszystkiemi rybałtami słynął Marcin Zięba.

Dobrał on sobie z grona kilku towarzyszów
i przebiegał całą Polskę, co rano od-
śpiewywał mszę w kościele, potem
do późna uczył do zmroku. Umiał
pamięć nadzwyczajną miał, umiał
mnóstwo rozmaitych piosenek,
innych rozbójniczych a nawet pieśni;
nie historycznych i o Chodkiewiczu,
Stanie z Piotrowina, o bitwie
pod Grunwaldem o Barbarze
Radziwiłłównie o rozkoszach Edenu,
aż ost. [illegible] po [illegible]
zatrzymać przy swoim dworze [illegible]
ale on pragnął wolności nad wszyst-
ko. Opuszczony od towarzyszów
chodził przez lat kilka samotnie
aż w r. 1640 znaleziono go
bez duszy we wsi pod Krakowem.
Wszystkie zbiór [illegible] był Rapso.

lecz z czarnemi skrzydłami,
płaszcz obszerny, co mu przeszło
[illegible] i [illegible] za kołnierz dał,
[illegible], kołdrę z [illegible]
poprzeszywana pod kolanem na,
[illegible]. Nosił wąsy i brodę
zaprószoną, gładko zaś krótko
przystrzyżoną. Opierał się na ko-
turze a dźwigał skórzaną torbę
lub [illegible] albo inny [illegible], któ-
ren mieści w torbie skórza-
nej pod płaszczem. (Wójcicki
„Stare gawędy i obrazy")

Rozmowa Prof. Markowego
Kuchowskiego tom IV ogólnego
zbioru tom XIX r. 1849.

Rzecz o zasadach obywatelskiej
i narodowej Wacława z Rogoźnowa
Ks. Sierakowskiego proboszcza

Rozbiory Krakowskiej przez Ambrożego Grabowskiego. (ob. Straszew[illegible] tylko to co odnosi się do jego działal- ności na polu muzyki)).

Wydany się r. 1741 pomiędzy wielu zna- nymi objawicielami — podobny myśl wyrażoną niedawno przez ks. Ska, pełna [illegible] Krakowskiego co do [illegible] muzycznej — [illegible] muzyczną a [illegible], [illegible] do [illegible] nauczycieli i [illegible] [illegible] Jakóba Gołąbka co do muzyki głosowej a drugie, Golonga do fortepianu.

[illegible] z [illegible] w Fran- ciszkiem Xaw. Kraszewskim [illegible] muzyczności [illegible], pod

kierunkiem zamożnych kościołów,
których nauczyciele muzyczni tej pięk-
nej sztuki — a gdy jej poznania
trzeba uczniów odprowadzonych
przygotowanych było w muzyce po-
trzebnych wszelkich pomocy [illegible]
których pod nazwiskiem kantat
występowały [illegible] w [illegible]
nauczyciele w śpiewie solowym i
chórach. Muzyka tych kantat po-
chodziła z hymnu do którego tekst
[illegible] kościelnych z wiersz,
których [illegible]. Takowe
kantaty egzekwowane były [illegible]
raz na miesiąc w jego pro-
mieszkaniu w starostwie,
urządzonej na to sali [illegible]
z upodobaniem [illegible] tych grodu!
Najpiękniej tekstów kantatowych

w r. 1787 wydrukowanej i obszerny
utwór w Krakowie Król Stanisław
August.
Tejże szkoły muzycznej wychowańcem był
Teatr polski w Warszawie pod dyrek.
Bogusławskiego, Tam znakomity z
śpiewaków Jan Nep. Szczurowski
(przed ośmiu laty zmarły w War-
szawie [illegible]) i żyjący dotąd
emeryt sceny Warszawskiej
Walenty Kracow, trudniący
weteran muzyczny Sta-
nisław Kracow który ciągle
został w muzyce głównej ka-
tedry Krakowskiej jest organistą
Pracował też i na polu literatury.
Pomiędzy innymi z muzycznych na-
pisał:
Sztuka muzyki dla młodzieży Krajowej

przez X Wacława Sierakowskiego Ka-
nonika i proboszcza krakowskiego Ka-
ted. i krak. jako nad Kapelą Kościel-
ną przełożonego wydana przez tegoż
-ks. autora. Tamże W. Sierakowski w
Drukarni szkoły głównej Koron.
z 1795-1796 in 8. (Drukiem
wydana kantata jakoto kantata
w muzyce tłag. Dominikowa
zakonnica reguły S. Norberta
Opera w muzyce na honor
Ś. Stanisława biskupa krak.
Hymny kościelne cały jako
przy sprawie odprawiają tekst ich
w ... przekładzie tłumaczenia,
nie z pisma świętego albo
tłumaczył takoż niektóre tych
kantat które z Rzymu
sprowadził).

Rocznik Tow. Nauk. w Krakowie

z 1816, 1817, 1818, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823, i 1824 nie zawierają nic.

Rocznik Tow. Nauk. w Krakowie

z 1825, 1826, 1827, 1829, 1833 nie

R. 1829 str. 217 zawiera „Świadectwa naszych krajowych i postronnych o kwitnącym niegdyś stanie nauk w Polsce w wiekach dawniejszych".

Z których wypisuję że Kraków był głównym ogniskiem wiedzy i nauki, a akademia ta świetnością swoich naukowych pracowników i innych wspaniałości, na europejskie — a to za świadectwami (cytowanemi) tak krajowych jak i postronnych narodów.

Rocznik Tow. nauk. Krakowskiego
Poczet nowy Tom II r. 1843
ogólnego zbioru Tom 17.
r. 1843. tom 2. r. 1847. (1849 był
przypuszczony). tom 5 r. 1851. 1852
nic z omawianego nie ma.

<u>Dziennik Wileński r. 1806</u>

Str. 136 Zeszyt za Sierpień.

O literaturze polskiej mianowicie
w czasie Zygmuntowskich złotego
wieku pisarzy (ciąg dalszy.)
<u>i w muzyce sławnych mieliśmy</u>
„Tak <u>Marcin Lwowczyk (Leopoli-</u>
ta) młodszego Zygmunta zdobiący
muzykę, wierszopis rodem <u>Seba</u>"
<u>styczna z Salatynem</u>, pierwszy z
Polaków w szykowaniu głosów
i według kości muzycznych natopiony,
tak szczęśliwie postąpił w tej

Poligonowska, Zielińskiego
Paranda, Bamba, owszem
najprzeciętniejszych w innych narzędzi
wynalazców Fischera, Warthe
Mosiężka i innych matema-
tyków, ta umiejętność rosła,
różnych, prześcignęli nad ogólnego
w szkołach kościelnych zwłaszcza, żad-
nego innego nie znają; por.
Dobrzyński Pan Smołołczyk.
przypisek
(Marcin (Dworzak) twórca kantat
muzycz. Starowolski p. 105. Sebastyan
(z Felsztyna) coś z dzieła o muzyce
wydał. Tom. V, p. 77 i dalsze i inne
w Starowolski p. 136)!
Wacław Szamotulski geniuszem
wynalazczości [illegible] do gier,
teorii matematyki, muzyki,
i ta połowa jej widziałów sama pozostały,

22.

z Szamotuł w tej biegłości, Zygmunta,
to młodego zacia, bardzo w nagroma,
bojazna, zwracał, kierownikiem
muzyki nadwornej zostając, przez
biegłość swą w matematyce wymiar
wszystkich tonów i wszelkich tak zupełnie
umiał iż z owoczesnych w Polsce
żaden znakomitszy tego dopiąć
nie mógł, przez co słynął by
wielce mistrzostwo, więcej niż sława,
chwalebną, gdyby ją najwyższej dosięgło,
nałożył kresu, umierać go zaś
wcześnie cofając, zasmuconym
świętego wielkim wszystkim Łask,
pannom i Włochom, zwłaszcza w
polskim napisanych niezgódki,
Tu. przypisek: Starowolski 116. f.
Tenże przetłumaczył Dziewiątego.
Sarnic. V 1 p. 248 i muzykę do

narzekań Seramnasza zwłaszcza.
Stanowski tomie)):
Znaglowieńcach nie zbywało. Jan
Wróblewski wielka Augusta z
tej powiadający Toszka, Tobiasz z
Sandomierza przed Zygmuntem III
stojący w ornacie i spowicie
ornamentem zasłaniających
wdzięków, równych tęgo nie
mieli. (przyp. tegoż tomie)),
ach o innych mowach

Kazimierz Chromiński Lublanin.

Stare Gawędy i obrazy napisał
Kazimierz Władysław Wójcicki
Warszawa 1840 tom I. str 127.

Pochwała Lukarda „Nie każ-
dy wie, co Pochwała Lukarda"
Przysłowie (Przypowieści Salomona
Rysińskiego 1619 r.).

Do ozdoby dworu Zygmunta III-rego należał Bakwark. Sławny muzyk na lutni.

Krzysztof Kaliborgowski następną nam wiadomość podaje (Dzieje marnotrawstwa i zbytku korony polskiej 1625 r. w 4°.

„Słyszałem o owym sławnym lutniście Bakwarku o którym powiedziano przysłowie, iż „Nie biorę po Bakwarku lutniej" Ten miał swój obyczaj taki. Nigdy kiedy go proszono, aby swoją muzyką słuchających ludzi rozweselił, nie był chętny. Miał nań jednak ten fortel: iż wziął kto lutnię w rękę i grać co umiał, aby Bakwarka drażnił, jego ten zabrawszy się, mając się, jako dobry muzyk, iż nie dość czynił swemu, lutnię

wziął w rękę ~~[illegible]~~ obozowe,
ja pośród Kozaków, Rozgłośniej niż wtedy
Dopiero [illegible] mocy mił."
Ową lutnię [illegible] ongiś tam gród,
gdy Zygmunta starego z Korony
zwała go swoim Amfionem.
Z lutnią też w rękach umarł.
Wrócił dnia gorącego w południe,
usiadł sobie w swojej komnacie przy,
grywał na lutni i śpiewał. Nagle
głos jego umilkł, nie dokończywszy [illegible],
tej pieśni, [illegible] słowa w oczy,
[illegible] a lutnia jego
pierwszy raz [illegible] milczała,
wszystkie z martwej ręki rozpadła:
[illegible] (x Szczegóły z rękopisu Kali-
nowskiego z r. 1627))
Jan Kochanowski pamięć bliżej jego
we fraszkach zachował:

„By lutnia mówić umiała,
Takby nam w głos powiedziała:
Wszyscy mnie w Dudzie grajcie,
Mnie Doktorkowi oddajcie.“

Mateusz Pudłowski w swoich także fraszkach, wspominając o jego mile, mówi że więcej go nad Dawida stawia i tak mówi:

„Do Doktorka“

Grajcie i Orfeusz stoi i Dawid także
Z otwartą którą miał z muzyką wydasz;
Bez pochyły te wszystkie zostawisz za sobą,
Chyba, by się z tych który wyprowadził mowa.
Ale kiedy przemieści muzykę szacować
Musi się i Dawidek z swoją arfą schować.
(Fraszek księga I M. Pudłowskiego w 1586.)“.

Tom 2 nie zawiera nic.

Tom 3. „Stare gawędy“ etc.

str. 131. Klecha (szkic o Łomży).
str. 217 „Śpiewacy w Polsce i na Rusi” Obraz historyczny
Zasada pierwsza Guślarów mówiła
Dać kobzę uczniowi zabierzyć, uczniowi
napotkać wędrownego Dudarza w
nawiązać a pomocy tak jak można,
gdyż za Stefana Batorego była,
gdzie na zasadzie z 1578 ustanowio-
no, iż każdy Dudarz rocznie
podatku płacić winien 24 groszy
srebrnych.
Ów zawołany rokoszan Samuel Ka-
rol Korecki, którego Samuel ze Skrzyp-
ny Twardowski (Obraz wieku Zygmun-
ta III Fr. Siarczyńskiego tom I) stwor-
nie „piorunem tureckim” nazy-
wa, gdy walczył w pojedynku tureckim, po
nieszczęsnej bitwie, przygotowawszy

na kobzie mistrzach posiadali sława,
rzeszów swoich.

Kobza inaczej Koza, Duda zwana
najpowszechniejsza była w krajach nad-
wiślańskich, jako lira i bandura
i Kozaków, – Dziś jak prawie
biegało po kraju.

W Rusi Czerwonej udzielna moc,
jako kosta śpiewaków, dziadów ślepych
albo od natury najczęściej sami
przebaczających się wzrokiem – Naj-
więcej ich przebywało z Podola a
między Dniestrem a Prutem.
Grający na lirze i śpiewający
ornamenta nabożne i światowe
pieśni.

Zagranica światowa muzyka
i ich wydawnicy muzykami
przygarnęli się do zgraby wszystkie gęślki.

Gwara podhalańska przy używana
jak w Krakowskiem, u górali;
w Wielkopolsce nie ma takiej
mazurki u pospólstwa gdzie indziej
nie ma. Wyjątkowo górale nasi
na końcowe przy w niektórych
stronach okazują różność, jak górale
Słowacy wśród mieszkańców Tatrów
kiedy swoje gazdy nazywają.
Na Śląsku używa jeszcze kozy.
Gwara wielkopolska także się
głównie różni od dobrej kra-
kowskiej i góralskiej jeszcze
się grywa tam nie tylko
ale za pomocą mieszka zwane-
wanego na prawem biodrze
instrumenta, przez co swobodniej,
się rozstawia nóg do grania.
Tym instrumentem Kobzarzom

30.

O cudzoziemcom i Litwinkom

Kiedy zaczęła pamięć słabnąć,
stąd Gmulary, i winniśmy to,
słowaniu najdawniejszych i
najpiękniejszych poezyi.
O każdym z nich można powie-
dzieć co o starym Widowie
pieśń małoruska wyraża:
„Stari zamki jako znajut,
Kto dziś dawnych rzeczy was;
W jakopiśniach zdygajut,
Zmarłyj lito zmarłyj czas."
Litwinki, Dudar, zwykle razy,
zaczyna pieśni od
„Orzy ostatnij na dobrej [illegible]
„albo „O takoj [illegible].
Dudarz, kobzarnik, zaczynał:
„Stało się, nam nowina"
Gdzieś stojąc w zamku pani

lub kroczku zdaszkiem [?]

„Podziękujcie [?] panny i wy zaś [?]
na Pannie?

i kmiecz [?] mienie [illegible] konarzy [?]
o [illegible] [illegible]

„Podziękujcie [?] panny i wy zaś [?]
Pannie

Szkiełe [?] i kiełbasami [illegible] [illegible]
[illegible].

albo: „Podziękujcie [?] panny
i wy [illegible] [illegible] [illegible]

Tak [illegible] [illegible] do [illegible] i matki.

IV [illegible] była kobieta [illegible]
dziewka (Oeconomia [illegible] 1648) jak [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]?

„Przyjdzie obiad owo matka [illegible] musisz [illegible] do [illegible] jako matka [illegible]
(r. 1605 Genealogia [illegible] z [illegible]
[illegible] w Krakowie).

odwołano w XVI wieku malownicze [illegible] (Inventiones rerum [illegible] Pro, Stanisława w Wilnie 1608.)) i nie, [illegible] zwani

Ansony [illegible] czas [illegible], [illegible] śpiewali pieśni [illegible] [illegible] [illegible].

Pomiędzy [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] wydała Daniela Kobarnika

[illegible] za Zygmunta III [illegible] [illegible] Kasper Miaskowski z r. 1622. Ale nie [illegible] nad [illegible] z [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] może mieć [illegible] [illegible].

Tak obadaj.

Ale [illegible] się [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible]

karmiono panowie polscy i obcy.
Kiedy Jan Kazimierz królewiczem
będąc więzionym został we Fran-
cji dla błahych powodów, ban-
durzysta zmęczonego rozweselał
(Calcar Gallicus Wassenberg).
Zborowski Krzysztof Wojtaszka
swego bandurzystę używa do
ważnych poleceń, on to wozi,
wiele listów, znoszenia się swego
pana z nieprzyjaciółmi kraju,
ja wyplanił.
Bandurzyści przestawali długo
polskich dworzy i kabaretów
Kiedy ci poniżeni zeszli do rzędnego
ludu, przyjęcie zaś jeno po
gospodach i weselach wiejskich
bandurzyści do ostatnich lat pa-
nowania Stanisława Augusta
znaleźli miejsce po dworach.

34.

str. 280. Rybałt Obraz histo-
ryczny — Taki to był Rybałt
w Polsce w XV i XVI wieku.
Tak był słowny w tym czasie
Moniczkowski Adam orga-
nista krakowski, o którym wspomina
na Orzechowski który go chwali i
mówi że gdy na organach za-
grał i [illegible] każdy palec
jego był oczarowany* (* Orzechow-
ski [illegible] panowania Zygm. III) i
również był sławny kantor
Laurencyusz [illegible] (Rękopism
1665. Wspomina i Rybałt r. 1632
o Laurencyuszu i mówi o nim
„Chłop to był grzeczny wielki i od
Dobrego,
Owo zgoła rzecz prawie [illegible]
o [illegible].
(Rybałt został wydany).

NB. Wspomina autor i o Warszawskiej Żydówce
o której pisze — i podaje:
„Wszystkim kantorom była ozdobą,
którą oni spostrzegali panowie,
że mogli śpiewać i grać by
kantorowie i wszystkimi rybbi,
iż „Otwierają tam wszystkie pieśni,
by i wszystkim wielu a dla niej
dom osobny:” (Rękopism 1665
in folio z którego wyjęto wiadomość
o Warszawskiej Żydówce znajduje się
w księgozbiorze ks. Tomasza
Święckiego).
Była w owe czasy i więcej jak Żydówka
[illegible] młodzieńca szlachcianka, mieszczanka,
a nawet uboga z chłopstwa,
która mogły się zgodzić i śpiewania,
i której przez nią Kantora,
mówię, wiele skromnie [illegible]

ręki. Nasz rybałt stary wydrwony
~~obszer~~ obszerny świadectw (Rybałt
stary 1602 r. Rękopism z r. 1668 roku),
wspomina też kalakwe.

Śpiewaliśmy tu (w szkole) pośród tam i tańce
wywody

Sama gromadna dziewczęta do nas schadzki
Nawet rany i mało tańce i gromadki
Rozmaity, bywało też piękna pólki
Nawet jeśli ~~pozwala~~ pozwoli
w nas rozmowy,
Gdy dla tańca do domu spać iść za
miasteczki.

Rybałtom było w kościele miejsce wielu
~~stałe~~ więcej po prawej stronie,
w kościele było wiele kantorów,
zaś w dawniejszych czasach kantorów
i organistów przyszłej wspominany
z Mościckowskich dawnej już czas.

Koniec.

Gazeta lwowska r. 1850.

G. L. N° 56 z 8 marca 1850.
Grano w niem. teatrze po raz pierwszy operę „Agnes von Seryma der Diener Hauses von Karmenitz." z muzyką Stefana Wiethe znakomitego tu u nas dilettanta kompozytora i na- [tieme] uczyciela muzyki.
Dnia 24 marca odbędzie się pod zarządem Józefa Kesslera koncert na dochód nowo założonego instytutu dla ubogich [biedne w nim zdziałać i] Dalimowski (dwaj muzyka)
D. 19 marca b. r. obchodzono w sali strzeleckiej uroczystą 50 letnią rocznicę urodzin Józefa C. Kesslera pianisty i kompozytora. — Nauczyciel śpiewu Henryk Raff junior [?] go uczniom z grona ... piękną przemowę — etc —

G. d. № 79 z 6 kwietnia 1850.
W Wielkanocną niedzielę Degrand w
Dominikanach wielką mszę kom-
pozycji Witte

G. d. № 120 z 27 maja 1850.
Dziś w teatrze koncert pp. Szpa-
kowskich na fortepianie i
skrzypcach. Panna J. Olarnica po
raz wtóry.

G. d. № 227 z 20 paźdz. 1850
W Druskienikach dziś na dochód pogo-
[illegible] koncert Zelitto
Lipińskiego (N.B. We dworcu na
ten cel wygłaszał koncert ks. Karolow.)

G. d. № 296 z 20 Grudnia 1850.
Niedawno powrócił z zagranicy
Zelitto Dominikowski i daje się sły-
szeć tylko pojedynczo — Znawcy zachwy-
cają się pięknym głosem i dobrą metodą.

Gazeta Lwowska r. 1851.

N: 8

Dmilon udziela lekcyj na pianie

produkowała dziś jego uczennica panna

Felicya Nowakowska w teatrze na pianie.

córka Pana Józ. Nowakowskiego. pochlebna

krytyka dla nauczyciela i uczennicy;

w niemieckim teatrze kapelmistrzem

jest Ernest Pollak. (dwór)

G. L. N 73 z 29 Marca 1851.

Pan Dr Dmilon za ... przyjechał

i przedstawiając swą lekką zręczność

dał koncert w teatrze (bardzo dobrze)

W n 75 krytyk podpisany — S —

chwali bardzo mistrzowską grę

jego przypominającą Chopina.

G. L. N 94 z 24 Kwietnia 1851.

Na wieczorku i koncercie na rzecz dobr.

wystąpiał Stanisławski. powie..

bas piękny. T. Fr. Szalimowski

rokujący talent. Typem ogólnym gry jego jest ton silny, pełny do duszy przemawiający, wykończeniem zaokrąglonym. Występował też w salonie Kesslera, także ucznia Milana

G. L. N 154 z 7 lipca 1851.
D. 9 bm w teatrze koncert Wojskowego Kapelmistrzem mianowany jest M. H. Hauser.

T. Milan dał 2gi koncert
G. L. N 275 z 28 listopada 1851.
D. 1 grudnia w teatrze polskim kostiumowana opera w 3 aktach muzyka Karola Lipińskiego i Kamińskiego z librettem nowo złożonym przez Władysława Ładnowskiego pt. „Syrena z Dniestru czyli Tarapaty w Karpacie.

Gazeta lwowska 1852.

Na pewnie tańców podobają się bardzo Kaluzka Mazurowiera.

G. L. N 39 z 18 Lutego 1852.

Apolinary Kątski po wyjeździe swym ze domu w r. 1849 udał się na zwiedzanie Europy. W przejeździe zatrzymał się w Krakowie gdzie dał na korzyść ubogich 3 koncerta potem udał się do Poznania następnie Berlina gdzie dał tylko jeden koncert na którym był obecny król pruski z całym dworem. Niebawem udał się do Londynu gdzie się dał słyszeć na dworze królowej. Zrobił tam wrażenie na 3 miesiące artystycznej podróży po Anglii, Szkocji, Irlandii Edynburg, Dublin i wszystkie znaczniejsze miasta Anglii potem udał się do ~~Londynu~~ Paryża

gdzie dał się słyszeć raz w operze także.
Kiedy a raz w konserwatoryum. Propo-
nowano mu przyjazdu do Stanów
Zjednoczonych, lecz on wolał powró-
cić do ojczyzny starej. Po dwu la-
tach więc pobytu w Anglii i miesią-
cu Francji powrócił do Poznania.
skąd dotąd go powołał ks. Myszielski
~~Zwrócił~~ Po kilku miesiącach pobytu
w Poznańskiem wrócił z wycieczką
do Pomorza odwiedzając miasta Toruń
Gdańsk Kościerzynę. W tem czasie,
nim miasto przyjęło i zapisano
a akademia krakowska ofiarowała,
wręcz mu dyplom doktorski tam,
tegoż samego uniwersytetu. Konsul
rosyjski zakazał mu udać się do
Polski i stawiał zaś dalsze trudności
Kiedy tam dzisiaj. ~~[illegible]~~ Co raz,

niewraz po 16 letnim pobycie od Fran-
cji przybył do Warszawy. Potem Pe-
tersburga publiczność tamtej zrazu ofia-
rowała mu na pamiątkę kosztow-
ną szkatułkę z drogiego kamienia
„Malachit" mieszczący blisko 30 fun-
tów oprawną w złoto. Po wyjeździe
z Petersburga udał się do południo-
wej Rosji. Zwiedził Kijów, Nowogród
Charków Odessę. Mieszkańcy
Odessy ofiarowali mu puhar srebr-
ny z napisem „Apolinarowi Kąts-
kiemu ofiarują miasto Odessa 25
Październik 1851. Z tąd udał się
do Bukaresztu. Panujący tam
książę Bibesko Stirbej przyjął
go z całą wystawą koncert był w sali
teatralnej. Przed odjazdem także
napisał do niego [illegible]

41.

list po francusku tej treści:
Mnie o mijał w miałem sposobność
poznać tak znakomitej osoby, który
pan przysyłam [illegible] też mając pa-
miątkę. - i przysłał mi kosz.
[illegible] szal [illegible] [illegible] nim,
[illegible] album z [illegible] czyim
napisem "Souvenir à Mr Kontski — Stirbey". Potem udał się
do Jassy. Pan [illegible] Książę Ghika
przyjął go bardzo uprzejmie i wrę-
czył na pamiątkę srebrny złoty
puhar. "Oto będzie dla pana
wspaniała pamiątka" rzekł wrę-
czając mi puharek.
Został puhar ofiarowany Jano-
wi Sobieskiemu po oswobodzeniu
Wiednia. Puhar ten [illegible]
był własnością Marcina [illegible]

wypowiedzi Rzyszewskiego, dostał się po-
tem w posiadanie hospodara mołdaw-
skiego. Obydwoje dam kwart — wyso-
kości 5 cali. W koło obwiedzione meda-
lami z epoki wojny tureckiej.
Na wierzchniej pokrywie medal z
popiersiem Jana Sobieskiego,
w około napis: „Joannes III D. G.
Rex Poloniarum" po nad któ-
rym wznosi się orzeł z rozpię-
tymi skrzydłami. Na spodzie
medal z popiersiem Henryka
IV króla francuskiego i Maryi
Krystyny. W posiadaniu owym
z Waiszerzyny do Markowej
mowie nasz wyjęta ks. Łotki. Dowiedz.
G L N 44 z 24 lutego 1852.
Dnia 26 trzask Apolinarego
Ks. Łotkiego we Lwowie. 29 drugi

Kapelmistrzowaniem teatru polskiego i niemieckiego pod Józef Schürer.
Dnia 19 marca dał w redutowej sali koncert Antoni Kątski pianista nadw. Króla pruskiego i Kawaler orderów. Dał jeszcze dwa koncerta. Krytyka w superlatywach.
Oprócz tego 30 marca koncert na cel dobroczynny we współudziale Felixa drugiego i wiolonczelisty Göbeld. potem jeszcze dwa.
G. L. N 108 z 11 Maja 1852.
Dn. 17 t.m. na dochód Józefa Sturma po raz pierwszy komed. Ego opera w 2 aktach oryginalnie wierszem przez J. N. Kamińskiego napisana z muzyką L. Krawca, który pt. „Jan Kochanowski w Czarnym lesie".

Gd. N 122 z 27 Maja 1852

Przewodnik Lwowski zapowiada „Śpiewy słowiańskie" z muzyką twórcy Antoniego Kocipińskiego. Koncertują we Lwowie wiolonczelista Kellermann i skrzypek Arnstein.

Gd. N 265 z 18 Listopada 1852.

Pisma czeskie donoszą, że młody, 14 letni polak Zaporzyński uczeń pianisty Dreyschocka wystąpił z niezmiernem w Pradze z wielkim sukcesem na koncercie. Publiczność praska wywoływała go sześć razy. Od czasu występowania Mendelsohna w Pradze nie przypominają sobie takich oklasków.

Gd. N 288 z 16 Grudnia 1852.

Niebawem wyjdzie zbiór utworów na gitarę Stanisława Szczepanowskiego

Z wrodzonym do muzyki [illegible] Antoni
St. Szczepanowski w niedziecinnym
wieku w domu rodzicielskim w Kra-
kowie uczył się skrzypiec i wiolonczelli
dalej potem [illegible] zamieszkały w
Szkocji uczył się [illegible] przez Kossi
Szkotka i Sagrona jak mówi o nim
biografia, stworzył wielki artysta
własny sobie sposób wydobywania to-
nów z gitary iż mógł pomieć [illegible]
się r. 1840 w Edynburgu wystąpił.
z [illegible] [illegible] zalety ze sławą w tym
samym roku i wkrótce [illegible]
mu zaszczyty. Z chwilą nabytej sła-
wy stanął w Paryżu wobec mistrzów
jak Chopin, Liszt, Kalkbrenner
Habeneck i innych a koncert jego
zjednał mu tyle uznania, że [illegible];
że artyści śpiewali jak Rubini i. t. p.

chlubą dla siebie niebieglejszego przyczy-
nił się do koncertu Szczepanowskiego
Z powrotem do Londynu grał na [illegible]
pod królowej angielskiej. Hiszpania
a następnie nadał przyjmować go też
z uniesieniem.
Daje koncert 26 Grudnia br.
Jest on nadwornym gitarzystą Królowej
Hiszpańskiej członkiem Królew.
Akademii muzycznej w Londynie

Gazeta Lwowska 1850

Dyrektorem opery niem. jest August
Braun. Lwów

Gottfried Friebe cesarski wir-
tuoz na flecie daje koncert.
Felicja Nowakowska córka Józ.
Nowakowskiego gra na pianie w
teatrze podczas koncertów swego
ojca.

50. Szkoła muzyki Koncertu.

Pan Knetzgaber wraz z Koncerti.
z dn. N 81 z 11 kwietnia 1850.

Niepubliczności znana szkoła śpiewu i muzyki kościelnej pod dyrekcją Karola Richtera w domu Andrzejowego w Rynku N 80 na pierwszym piętrze [illegible] w [illegible] na naukę młodzieży uczniów i [illegible] muzyki. Utrzymuje się przez [illegible] a [illegible] [illegible] w niedzielę i święta kompozycje wielkich mistrzów w kościele [illegible]. Składa się z czterech klas. Uczniów liczy w tym roku 28 — panienek 18. Opłata miesięczna od 12 do 20 zł miesięcznie. Dziewczęta młodsze [illegible] 16 [illegible] [illegible] 12

G. L. N 84 z 14 Kwietnia 1860.

Dziś wyjechał w podróż artystyczną do Jass i Bukaresztu Feliks Lipiński.

G. L. N 99 z 2 Maja 1860.

W przejeździe na Wołoszczyznę da-wał Feliks Lipiński 24 Kwietnia koncert w Czerniowcach na który [illegible] i [illegible] [illegible] uznaniem [illegible] i [illegible].

G. L. N 142 z 24 Czerwca 1860.

24go w teatrze „[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] śmiesznej sztuki Cicha woda brzegi rwie w 5 aktach a 6 odsłonach przed, grywka [illegible] muzyka mięszy ułożona i zastosowana do tej sztuki napisana przez Władysława [illegible] na benefis P. N. Kamińskiego po raz pierwszy.

52.

Gd. N 160 z 16 Lipca 1857 -
Międ. wykształcony pianista kapelmistrz
Ludwik Marek wyjeżdża do Tarnowa.
pola na koncert w czasie [illegible]
jarmarku

Gd. N 161 z 18 Lipca 1857 - Lwów
Z 15 na 16 na podwórzu [illegible] Grzymałowskiego
wręczono pod kierownictwem L. C.
Korslera serenadę w której
wziął udział Goebelt na wiolonczeli
Jachimowski na skrzypcach
który taką rzecz z powodu
urodzin małego Grzymałowskiego.

Gd. N 296 z 29 Grudnia 1857.
Gazeta Tyflicka „Zarzhar" donosi
że Apolinary Kątski dał koncert
w Stawropolu z wielkiem powodzeniem.
dochód wyniósł 600 rubli.
co jest wiele w porównaniu z małem
miasteczkiem o 14000 mieszkańców

Gazeta Lwowska r. 1854.

Gaz. N 4 z 6 Stycznia 1854

W sobotę d. 7 dana w teatrze koncert na piano p. Mikuli ze współudziałem zacnej dyletantki p. Marceli Kiedl. przytem [illegible] Chopina – grał bardzo pięknie.

Na tego rocznej produkcji uczniów podobały się najbardziej tańce p. Tytusa Ernesti (umarł on w [illegible] we Lwowie).

Gaz. N 16 z 20 Stycznia 1854.

Władysław Dzierżański produkował się we Wiedniu w salach Sperla, dalej ogólnie podobały się jego mazurki i polonezy. Wiadomo, zaangażowano go na bal słowiański.

Adam Grabowski wydał nowy zbiór [illegible] mazurów na piano (w księgarniach tutejszych wydawał Jasiński).

Gaz. W. N 87 z 17 Kwietnia 1854.

Zawiązane tu Tow. (śpiewaczne) muzyczne doznaje ogólnego poparcia. Cesarz Franciszek Józef I dał 2000 złr na zakupowanie potrzebnych instrumentów i który dział Bocka z tomu.

Następnie spółubieganie się Dol-nych rzemieślników [illegible] czytał Ks. [illegible] Baraniackiego z [illegible] na-komitości z którego wypisuję naj-więcej muzyka:

9. Marceli Madejski Pieśni pol-skie własnej kompozycji Nr 1 Rzęd-ki Nr 2 Tęsknota Nr 3 Dumka Nr 4. Trzy strofy Nr 5 Skarga grodeczna Nr 6 Żeglarz.

9. Franciszek Mahl 1. Fantaisie et variations pour le Violon włas-nej kompozycji 2. Variations pour

b) violon Karola Lipińskiego d.)
Variations favorite violon Stanisława
Serwaczyńskiego.
Jan Ruckgaber „Nocleg w Apeninach”
nach operą F. Mireckiego octet.
Już z dniem 1° Maja rozpoczęto,
nową sekcja nauki śpiewu skrzypiec
i wiolonczelli. Naukę śpiewu udzielać
będzie pani Henryka De la Roche
dla pań a p. Smaciarzyński dla
panów, Naukę gry skrzypiec August
Braun a wiolonczelli Jan
Wachtmann — Kancelarya Tow.
w Kamienicy N 122 na ulicy wyższej
ormiańskiej 2 piętro.
Dnia 24 Kwietnia nastąpiło otwarcie;
które Towarzystwo dało Koncert w
sali ratuszowej na dochód
ubogich. Później także
pod Kesslerem i Ruckgaberem.

Gazeta Lwowska z 1855.

Tymolaki wydał polonez poświęcony pamięci zmarłego Jana Nep. Kamińskiego

W tutejszym występuje w dworcu goście Rzewuska i dają koncert dnia 20 lutego przy grającym koncert Rzewuskiej we współudziale Kochlera. Orkiestrą dyrygować będzie pan Silagórski z zaszczytnie powodującej się niegdyś byłej opery polskiej w Krakowie a obecnie stale zaangażowany do naszej (lwowskiej) orkiestry).

Teod. mann otworzył jako w pogrzeb. nim teraz i w tym roku lecz ... na naukę śpiewu skrzypiec wiolonczeli basu organów i innych instrumentów dętych.

G. L. N 298 z 31 grudnia 1855

W Styczniu 1856 daje Nikodem Biernacki koncert na [illegible] na dochód [illegible] po umarłych na cholerę.

Gazeta Lwowska z 1856

od [illegible] Tow. muz. pod D. [illegible]

Każdego roku w kwietniu umart [illegible] zyk. komp. Lubowski.

Gl. N 37 z 14 lutego 1856.

Emil [illegible] [illegible] w teatrze polskim pierwszy koncert publiczny. Sława jego jako przy[illegible] [illegible] za gramy [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible].

Tow. muz. [illegible] w [illegible] [illegible] w katedrze [illegible] [illegible] [illegible] „[illegible]"

[illegible] organizowana w Tow. [illegible]

a teoretycznej tj. harmonii i
kompozycji i
b. praktycznej gry na organach
prowadzi prof. Gorgon.

Gaz. N 108 z 12 maja 1856.
D. 12 bm. dadzą w teatrze polskim koncert
siostry artystki Izabella Dulkon
na melofonie a Zofia Dulkon
na fortepianie. Artystki pochodzą
niemal jako dzieci ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ przez
po trzykrotnie wywoływane.
20 czerwca koncert Biernackiego

Gaz. N 184 z 9 sierpnia 856.
Urząd gminny Tarnopola prosi
do ogłoszenia publicznego podziękowania dla N. Biernackiego
za koncert urządzony tamże na
dochód budować się mającego szpitala, który przyniósł czystego dochodu

pro opróżnieniu Rosetów kwotę 401 Złr
40 kr. mko.
Gd. N 268 z 20 listopada 1856.
Między Aleksandrem Bogusławskim a
właścicielem Rosenat w teatrze
Tow. muz. zawarta umowa 12
wieczorków muzykalno deklama-
cyjnych.
29 Grudnia b. r. da Rosenat drugi
Marek wraz Mikulego
Gazeta Lwowska r. 1857
Tow. muz. daje wieczorki koncerts.
Gd. N 61 z 16 marca 1857
Czł. Ztg. pisze o kilku miesięcznym pobycie
tylu w Madziolamie panna Klotzel-
ska Bogdanowicz we Lwowa występo-
wała przy kilku koncertach dobro-
czynnych z wielkim powodzeniem.
Głos wspaniały pół wysoki szeptę drżący

metoda znakomita. Polka ta wydała
piśmie po niemiecku i fran-
cusku i ma świetne wydatki.
Obecnie prowadzi się wyższej nauce
śpiewu pod kierunkiem Lampertiego,
itd.

Aleksander [illegible] 10 letni
przed odjazdem za granicę dając
tu koncert.

Towarzystwo na wiosnę t.j.
Ist. Tow. ku wykształceniu
muzyki w Galicyi. w [illegible]
przy tem wykona "[illegible]"
brata Wieniawskiego Koncert,
[illegible] ; [illegible] 25/4
[illegible] na [illegible] Towarzystwa
[illegible] 000 zł.
[illegible] Towarzystwa [illegible]
[illegible] im pisemne podziękowanie.

Wśród nas zabrakło wybitnej osoby
działacza śpiewu męskiego a dyrygen-
tem i nauczycielem tegoż zamiłowa-
nał pana Budkowskiego, a to do
śpiewu kościelnego i zawodowego.
Zaś dnia 24 Maja br. na walnem
zgromadzeniu przed posiedzeniem.
Towarzystwa wiceprzewodniczący namiestni-
ctwa br. Kalchberga uchwalono
jednogłośnie nadanie dyplomu
honorowego członka [illegible]
Wiśniewskim.
D. 27 [illegible] odbył się koncert Tow. nasz
na którym śpiewała Klotylda Bog-
danowicz w sposób nagrodzono
będą wieczorny muzykalno-deklam.
Klotylda Bogdanowicz mogła za
koncerte na cele dobroczynne
i na zakłady dobroczynności.

Tow. Muz. zaprowadziło się od Grudnia 1857 wieczory muzyczne nie wszystkie ale w poniedziałki odbywać się będą.

Gazeta Lwowska r. 1858

Karol Mikuli który już 1853 r. osiedlił się we Lwowie zjechał i zdaje się znowu osiąść w swoim Komarowie.

Karol Mikuli w Lutym został dyr. Tow. muz. a od 24/4 udziela w Tow. muz. nauki kompozycji.

G. L. N 129 z 9 Czerwca 1858
Od kilku dni bawi w naszem mieście Serwaczyńska 16 b.m. dała koncert potem drugi potem odjechała do Truskawca a Stanisławowa [illegible].

Tow. muz. rozgłasza w tym roku

złożony z wielu utworów mazurków Dekkom.

Gd. N 277 z 3 grudnia 1858

W teatrze przemija tej aktorami odegrany będzie polonez kompozycji ś.p. młodego Józefa Dwornickiego

Gd. N 278 z 4 grudnia 1858.

Klotylda Bogdanowicz po całorocznej podróży artystycznej po Rosji i Królestwie polskiem, przybyła tam dnia, mi do domu, Gazety Warszawskie wg Kurjera Warszawskiego z 22 listopada wyraża się o niej bardzo pochlebnie. Da ona niedawno koncert pożegnalny przed wyjazdem do Paryża.

Adam Grabowski znany w kraju zaszczytnie kompozytor wydał we Lwowie nową mazurkę „Krakówka" przypisaną hr. Włod. Dzieduszyckiemu

Gd. N 295 z 27 grudnia 1858.

N. Biernacki Dzieje Kornanki.

Gazeta Lwowska r. 1859

Notatka Sprawozdanie Redakcji o owym za-
powiedzianym koncercie d. 16 Stycznia
wypadł pod każdym względem świetnie.
G. L. N 14 z 19 Stycznia 1859.
Zaproszeni z uwielbieniem Tow. mu-
zycz., dalej kwiaty i wyrazy uzna-
nia dla Mikulego który wraz
z zespołem Tow. które obecnie
przybiera szerszy kształt i jego
pracy i usiłowaniom. Dalej
uznanie dla Mieczysława Starow-
skiego który przepięknie na wiolonczeli
wykazał [illegible] [illegible] skarb,
ten owoc nauki i talentu. Obok
szkoły na skrzypcach i fortepianie [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dobrze przez [illegible] [illegible] z Monachium.
i który [illegible] 40 [illegible].

G. C. N 190 z 22 Sierpnia 1859
N Biernacki dawał w Stryju koncert na cel dobroczynny.

G. C. N 210 z 17 Września 1859
1 Października rozpoczyna się no-
wy kurs w szkole Tow. muzycznego
Nauki śpiewu chóralnego i solowego
muzyki [illegible] p. [illegible]
Nauka skrzypiec Mieczysław Ostrowski
harmonia i kontrapunkt Mikuli.
Piano Mikuli.
Violoncella Wallman
Kontrabass Ferzycka.

G. C. N 262 z 8 Listopada 1859.
Adam Grudkowski uczeń Tow. mu-
zycznego [illegible] Marmy Dawn-
[illegible] na piano.
Tow. muz. [illegible] no-
wy [illegible] muzycznych [illegible]

G. L. N 277 z 5 grudnia 1859.
Klotylda Bogdanowicz śpiewała
w Stanisławowie (a wiąże stamtąd pojechała
dalej do Paryża?)

Gazeta Lwowska r. 1860.

G. L. N 61 z 14 marca 1860.
Jedno z najpiękniejszych w teatrze
„Flis" opera ... Dominiki
Klotylda Bogdanowicz śpiewa we
Lwowie.

G. L. N 82 z 9 kwietnia 1860.
Od Niem. teatru się angażowała
do artysty Leopolda Matuszewskiego
który poprzednio przy tym zobaczył...
się w Wiedniu, Krakowie, Petersburgu
i Oldenburgu.

G. L. N 121 z 25 maja 1860
Występujące po polskim teatrze śpiew.
Helena Zawiszanka grywała
wiele razy

Gz. N 222 z 26 Września 1860

Tow. Muz. otwiera od tego roku
szkołę.

Śpiewu chóralnego solowego wyższego i
wokalnego nauczyciel Luigi Dalla Casa

Skrzypce Karol Ślizdowski.

W razie większego zgłoszenia się
uczniów przyjmie się drugiego nau-
czyciela Zygmunta
Bronchmana. Do drugiego Oddziału
Harmonia kontrapk. Mikuli
Piano Mikuli
Violoncella Wollman i
p. Daniel de Lange
Kontrabas Szwarcka.

Nb. Od roku zeszłego Kancelarya
Towarzystwa w pałacu Namiestnikowskim.

Gz. N 226 z 2 Października 1860

Kazimierz Łada przybył z Warszawy

i zaniechała dać kilka koncertów -

Częstochowska r. 1861.

Tow. muz. zawiązało się w owym
wraz z gimnazjum. Z powodu
że dotychczasowy dyrektor Tow. ks.
Kosiecki został przyjęty do Warszawy
wyjazdu nowego dyrektora.
Na koszt Kronna dyr. orkiestry
niem. Koncert w teatrze wkrótce
[illegible] W tym roku oprócz [illegible]
wspominanych notatek nie zna-
leziono nic ważnego.
Tow. muz. nie zapowiadało
ani lekcyj ani też wieczorków
muzycznych deklamacyjnych jak
w latach poprzednich ani też
koncertów. Widać była ta zmiana
spowodowana reorganizacją szkół
i przyjazdem z tem przeniesieniem wie-
lu nauczycieli członków Tow. muz.
źródło: [illegible] Dziennik Polski XXIV 44.

Obraz wieku panowania Zygmunta III. od przez Franciszka Siarczyńskiego. Część I. Lwów ~~[illegible]~~ 1828.

Adeo. znany śpiewak w usługach Stanisława Kostki Podskarbiego koronnego, po którego zmarciu r. 1602, do swej nadwornej kapeli przyjął go król Zygmunt i w niej jeszcze r. 1620 zostawał.

Artomius Piotr urodzony w Krośnie, albo raczej 1552 w Grodzisku w Wielkopolsce przeto Grodziszczaninem się pisał. Nauki w akademii niemieckiej w Wittembergu przylgnął do nauki Lutra. R. 1620 wydał kancjonał z nutami który następnie 5 razy w Toruniu był przedrukowany. [illegible] był lekarzem. Umarł około 1638.

Barand Szymon [illegible].

Prócz innych w Danii muzyka także, [illegible] przydał. Książki muzyczne [illegible] [illegible] wydano w Niemczech nawet były chwalone. [illegible] jego roboty [illegible] i śpiewane hymny [illegible] i kompozycji, przekłady [illegible]. [illegible] co ta muzyka [illegible] przypadł, [illegible] [illegible] [illegible] na [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] w [illegible], [illegible] przez [illegible] [illegible] [illegible] r. 1649. [illegible] [illegible] jego „Opera musicalia [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible].

Brandt Jan [illegible] [illegible] r. 15[illegible] w Poznaniu. [illegible] [illegible], [illegible] jeśli się [illegible] [illegible] [illegible] Brandta na [illegible], [illegible] [illegible] pieśni polskie i łacińskie z [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]

w muzyce biegły już nie wpół szalonych
mało różnych było.

<u>Broscius Jan</u> urodzony z Kurzelowa
w Sieradzkiem. Badacz wielce,
który zwany był także <u>Brożek</u>
urodz. 1581 przełożony nauk w Krakowie
aż do stopnia dr filozofii, astronom
astronomii i matematyki. Zajmo-
wał się też i muzyką, rozważał pro-
blem pewien "An Diapason,
salva harmonico concentu, an
per aequalia septem intervalla
dividi possit? Badacz ten nadał
także swoim badaniom jego
muzykalnej opinii. Musica
Moralis in alma Universi. Croc.
jezykiem i inne jego są rękopisami.
<u>Clabon Krzysztof XVII wiek</u> urodzony
ziemianin, muzyk kościelny

72.

był najpiękniejszym utworem Stefana Ba-
torego i na nowo wspominałem wo-
dza J. Zamojskiego i Grzegorza Koło-
równa opiewał wiersz łaciński Jana
Kochanowskiego: Epinicion r. 1583.
Na pamiątkę zwycięstwa z 72 strof
dwunastowierszowych złożony w
wielkie podwoje Dworu i Panów pol-
skich. Po śmierci Stefana zatrzymał
go w służbie Dworu swego Zygmunt
III, i napisawszy [illegible] na mie-
sięcy 15 [illegible] i 6 [illegible]. Nie tylko na
weselach króla z Anną i Konstancją,
ale i podczas świetnego obchodu w
Warszawie i Wilnie z powszechnym zdo-
bycia Smoleńska, opiewaniem swym
twórczości.
Dworzanin Katolicki (Jeremiasz?) wiersz ten,
który Stanisław Grochowski

pr[illegible] ziem polskich kraju wspó-
[illegible]. a mianowicie 10000 sztuk.
w [illegible] [illegible]. Tego
robót, opisanych tu [illegible] najwięcej
było w tym wieku złotym. Pomięd-
dziesiąt innych druków zasługują
„Rytmy Stanisława Grochowskiego
z nut i tabulaturą na lutnię
Diomedesa Katona z 1606 roku"
oznaczony w Krakowie „Pieśni
o Św. Stanisławie patronie pol-
skim jego nakładem wydane w 1607
Poseł, najsławniejszym w owych
czasach Polaków i pisarzy kompo-
zytorem Diomedesa był [illegible]
a za najświetniejsze gody weselne
miano być na których [illegible]
śpiewać i muzyka z grą [illegible] i głosem
[illegible] się przewodził.

7 4/

Goldzio Antoni muzyk i śpiewak nadworny urodzony w Fogalu niepospolity w domach mieszczańskich i potem na dworze króla Zygmunta. Wielu muzyków w Polsce wyuczył.

Gembarski Jakób (nic prócz muzyki).

Gassner Kasper (takież nic)

Gorczyn ~~Aleks~~ Jan rytownik i muzyk który wydał „Tabulatura muzyki albo zaprawa muzykalna z przydaniem nowym śpiewów polskich w Krakowie 1647.”

Grodzicki Stanisław jezuita (nic z muzyki)

Lauterman Zygmunt Gdańszczanin jezuita mówca i autor mnóstwa pomiędzy innemi [illegible] dzieł „[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1667”.

Leopertz Marcin jezuity

Zimmerman był mieszczaninem
i organmistrza królewskiego posiadł z a
Zygmunta Augusta w rozkazie i
w starej swej księgi, mowa on,
stronniczo wynalazł podług Staro-
wolskiego poświęconego w Zimo-
rowicza. Umarł w 1589.

Obraz wieku panowania Zygmun-
ta III Th. Wierzbowskiego tom 2.

Niederland Jakób sławny muzyk
mieszczanin krakowski. Do kapeli
Królewskiej jako celny skrzypek na-
leżał.

z Piątka Szymon wikary kate-
dralnego krakowskiego kościoła
słynął biegłością w muzyce i od
tego przydomek i Danowszczyzna [illegible]
zwano. On to z [illegible] Królowej Anny Austry-
jaczki [illegible] kościoły o Dzwon [illegible]
ułożył i wykonał.

Z Sandomierza Tobiasz śpiewak
u Króla Zygmunta III słynął dosyć,
[illegible] którym szczególniej w
kościelnej muzyce [illegible] się z
pobożności. Najpiękniejszy pomnik
poezyi i [illegible] śpiewaniem
Tobiasza Sandomierza podług głosu
[illegible] przez [illegible] z Kra-
kowa. W dziejach [illegible] Dominika-
nów [illegible] tak jest wspomniany
„Za naszego wieku u Zygmunta
III [illegible] słynęli Tobiasz z San-
domierza a [illegible] nawet [illegible]
w [illegible] swojem śpiewa-
niem [illegible] podług
[illegible] powszechnego przekonania.
Zwano go [illegible] imieniem
Tobiaszki po łac. Tobiolus. Więc
i z krajowców od tego wieku, najlepsi
śpiewający się [illegible].

Z Wierzbkowskich Jerzy jeden z naj-
pózniejszych śpiewaków na dworze
Zygmunta III głos jego tak był mocny
iż najgłośniejsze organy i wrzawę tłu-
mił, iż mówiono o nim kiedy śpie-
wał, że szyby w oknach i szklanice na
stołach skakały.
W Zygmunta Augusta był sławnym
śpiewakiem Jan Wierzbkowski.

Ojczyste Spominki w pismach
Do Dziejów Dawnej Polski itp.
[illegible] z rękopismów itd.
Zebrane przez Ambrożego Grabowskiego
w Krakowie. tomów 2.
Nie zawierają nic [illegible]
[illegible].
Starożytności Historyczne polskie
z rękopismów zebrał i wydał

78.

<u>Ambroży Grabowski: Kraków 1840 tom 2.</u>

~~Dawne dziejopisów pisma~~ Teatr w zamku Krakowskim str. 100.

Dawne dziejopisów pisma napotyka się niekiedy wzmianki o starożytnych zwyczajach przodków naszych, które, acz spotykamy [illegible] z nazwiska wyrazy a następnie [illegible] pominięte [illegible]. Do rzędu takich [illegible] mieszczan Krakowa obchodzenie po domach w czasie świąt Bożego Narodzenia (szopka) z muzyką i śpiewami, przyczem obchodzący przebierali się w różnego rodzaju maski. Zdaje się że zwyczaj ten dawniejszy przerodził się w nowe przedstawienia, gdy a te w nowe teatrowe. W wieku XIV Królewicz [illegible] rozwiązującą [illegible] a nas [illegible]

Do wszystkiego z osobna wydawano pieniądze, wydali Wielkiewicz (Plebiscytem) w języku niemieckim który był ułożony w większej części mieszczan krakowskich następującej treści:

G.D. 1378 Sab. a 2da Dom. Adv. Dni.

Das man keyne manne noch Vrowe, noch schuleren noch schreiber jung noch alt, noch Spilleuten noch badern, baderynnen, noch allen den ymmne zen synginden adir mummenden, adir swigenden czu den weynachten adir obirsten tagen sal geben keynley gelt adir geldis wert, by 1 Mark busse: usgenomme doch Pfarr und glockner, den iderman ist pflichtig czu geben."

W dawniejszym jeszcze Wielkiem

60.
Wilk. z roku 1363 wydany
że by [illegible] na weselach
mieszczan krakowskich wprowa-
dzić śpiewaków i śpiewaczek
wieczorem, zupełnie nieprzystoj-
nie [illegible] swej sprawy [illegible],
słowo [illegible] nad [illegible]-
[illegible] jak się należy
i a to wyraził:
Dennoch wollen wir, daz in
hochzeiten acht spilleute man
gen sine, und nicht mer;
singer und tytsprecher sind
[illegible] von den hochzeiten
usgescheiden und slechtis us-
~~[illegible]~~ geslossen.
W przywilejskim odnowieniu
Wilkierza tego roku 1378 któ-
ry i [illegible] artykuł [illegible].

[illegible], białym muszkan,
tów z bólem do starych ogra-
niczonu jako to „Wir Spielleute
mögen so gern und nicht mehr
sind einen dörflichen Darstellun-
gen soll man geben nicht mehr
von VI gr. ozwolono.
Widowiska oznaczone od naj-
dawniejszych czasów rozbudzały w
ludzie zabawę na dworach królów
polskich. ach. o teatrze.
[illegible] hist. Polski tom 2.

Pomiędzy znanemi listami
znajdują się na str. 24 listy
Anny Jagiellonki do X. Stan.
Zająca z Pabianic proboszcza
z kaplicy Zygmuntowskiej
(kilka listów do tegoż Zająca,
zw. Zajączkiem zwanego

od Królowej Anny, wzięta się w Dziale Kraków i okolica.)

Anna Dei Gratia Reg. Poloniae.

Honorabilis Devote nobis dilecte!

Wyrozumieliśmy, iż teraz niektó-
rzy Kapłani w kaplicy naszej Kró-
lewskiej nie są pilni urzędu swe-
go; a to znać z tej przyczyny, iż
nie przestawając na samej Kró-
lewskiej drugie beneficja przyj-
mują. Czego, napominamy W. T.
aby o to uważał, a obrządku ka-
plicznego pilnował; co znacznie
przyjdzie gdy się we wszystkiem
podług rozdzielonej i zwykłej
porządków naszych sprawować
będziesz, której chcemy aby W. T.
w niczem nie ustępował, a
Kapłanów doglądał żeby pilni byli

i na samej koronacyi przestrzegali,
ponieważ my stawiamy się już tak
wszystkie prawie, zasłużeni i dookoła,
dnie będą; i zaczym jeśliby który nie
chciał być pilnym, wołamy go prosić.
A my także kaplicę tę obmyśliwać
będziemy jako uchowaj nie będzie:
jakoż i teraz zjednaliśmy jednego
do Discantu z pięknym głosem
którego W. T. potem poślemy z
prezentacyą i listy W. T. w tym
takim porządku kaplicznym po-
tęż i większym mógł być pisany
do ks. Archidiakona krak. żądam,
iż gr. aby W. T. do wszelakiego dopo-
magał, także i drugiej braci W. T.
jeśliby się który z czem do niego
uciekł. Na koniec zamiast obecny
obejdzie się tam wszystek pilnie

[illegible] sprawowali. Z tego W.T. Pana Boga proszamy. Dan w Warszawie d 26 Febr 1577 Anna Królowa Polska.

Dalej następuje listy różnych, od samej tych sprawowanych podarków i datków kościoła, czego [illegible] pełen wielkiej Królowa że miała staranie o tej kaplicy [illegible], stąd tradycji Romantyzm [illegible]

Znaczy [illegible]

Dawne Zabytki miasta Krakowa

Obrazy Grabowskiego. Kraków 1850.

na str. 170 znajduję „O muzyce na dworach Królów polskich.

Muzyka również jak inne gałęzie sztuk pięknych malarstwo i snycerstwo, na dworach Królów polskich [illegible]

czasie była upodobana a pomiędzy dwo-
rzanami królewskiemi zdarzali się grywali
i nadworni muzykanci. Już w XIV
wieku w dawnym rękopismie aktów
krakowskich wymieniony jest lutnista
królowej Jadwigi córki Henryka
księżęcia na Głogowie, małżonki
Kazimierza W. w tych słowach „G. D.
1369 Ulricus Citharista generosae
Dnae nostrae Reginae Poloniae.
W różnych dziełach i pismach nowych
dziejowych, znajdują się wiadomości
o muzykach królewskich kapeli i o inn-
ych w tej pięknej sztuce znakomi-
tym talentem się odznaczających; oraz
tę zapełnię imionami muzyków
dworu królewskiego i innych. które w
aktach krakowskich są wspomniane.
R. 1514. Christoph Lautenschlager (lutnista)

a. 1529. Jeronimus Lutinista Regius
albo ~~H~~ Citharoedus Regius.

1530 Georgius Tubicen Regius ([illegible])

1531. Melchior, Reginalis Maj. fistulator ([illegible])

1532. Georgius Lutinista Regius

1537 Hanns Rider Hanns Bauman
tibicines Regii.

1538 Olaus fistulator Regius.

1544 Georgius Tubicen Regius którego
Król Zygmunt I w piśmie swem
zowie servitor noster.

Za czasów Zygmunta Augusta był
Georgius musicus ac Choricus
Regius.

1566 Martinus Andropolitanus
Musicus S. Reg. Maj. Był oraz mansjonarzem
przy kościele Panny Maryi.

1568 Adrianus Balli musicus Regius.
Joannes Wilhelm tibicen ac

serwitor S. Reg. Maj.

1571. Znamienitym był organista Jakób Wolski o którym nagrobek w kościele Sw. Trójcy OO Dominikanów tak mówi:

Organa dum digitis pulsaret celsa
Jacobus
Ara ubi Sigismundi confabricata manu est
Audit et Summus Rex et Praesul, sic dulce canebat
Non habuit similem terra Polona sibi etc.

1581 Stefan Bauman muzyk króla Jmci.

1591 Jurowski Jan muzyk Króla Jmci

Sowka muzyk króla Zygmunta III

Andrzej Zbylitowski w opisaniu „Droga do Szwecyi etc. r. 1597 tako nim wspomina" wiec;

Sowka muzyk królewski, słodziuchno zśpiewa/sz
Wdzięcznym głosem przez miasto, na cytarze
grając
Odmiętna Proserpina z twardego gromienia,

Z daleka, i przy strunach tak mile śpiewanie
Zarazem go w ono kraj podziemny porwała,
Ani go stamtąd na świat potem wrócić chciała.
Bo jego wdzięczna cytra i z głosem przyjemnym
Milsza niż Orpheowa jest bogom podziemnym.
W tem że dziełku w pieśni 4 tej
wspomniany jest i inny muzyk Ko:
Krzysztof muzyk strunami cytary przyjemnej
Zabawiał wszystkich... Sylwan stojąc w
skale ciemnej
Z drugimi satyrami uszu nadstawiali
Tak wdzięcznego grania i głosu słuchali.
Więc i Echo bogini ... i Nimphy
Słuchając wdzięcznych, które z cytrą śpiewał
pieśni
Nasz Amphion słowiański i Sarmackie
lasami
Po skałach przykrych siedząc z krzaków wyglądali
Gdy tak miłego dźwięku cytary słuchali.

R. 1598 Bartosz Klechar muzyk Króla Jmi.
Za czasów Anny Jagiellonki był xdz Barski
którego nagrobek w katedrze krakowskiej
nazywa Joannes Barski J. U. Dr.
olim Seren. Annae Jagelloniae Regi-
nae Poloniae Theologus zmarły r. 1601.
Wspominamy się, że należał do muzyki
kaplicy Jagiellońskiej, gdzie o nim
Królowa Anna w liście swym do
Proboszcza Rorantystów wspomina.
(Star. muz. polskie Tom II pg. 30.):
Był to zapewne niepospolity gędźbiarz,
dobry gracz na lutni, na którego pro-
słuchę złożono wiersz następujący:
Lutnia i rozum i zacna ozdoba
Sprawuje, z głowy wypędzając wrzawę,
Orpheus z piekła znać przez lutnię żonę
Dostał, Cerberom grając w tamtą stronę
A na swej lutni kiedy gra Xiądz Barski

90l.

Życia do końca i pacierzy Barski

Tego z potopu jako Korab zbawiła,

A przecież sama nie utonęła.

Dosnać po śmierci jegomości na grobie

Wstawia z wiolą i pędzlem w zdobie.

(Rękop. Bibl. Akad. Krak.).

Prawie współcześnie z nim, był imiennik jego X Andrzej Barski kustosz i officyał warszawski. Do biegłych zaś w muzyce owych czasów należy ks. Stanisław Zając proboszcz kaplicy roranckiej... Lud. Bobol. wezwanej do nieba, dyrektora muzyki tejże kaplicy, któremu był przełożonym znajdujący się w dziele „Kraków i okolice" wyd. 1, 2 i 3. itd.

R. 1601. Stefan Bauman muzyk królewski. Był mieszczaninem krakowskim i właścicielem domu

w ulicy Sławkowskiej.x) (x Cudzoziemcy mieszkając w Krakowie niekiedy spolsz-czali swoje nazwiska. Tak tam Baumann r 1604 pisze się Bando-wiński musicus S. R. Maj.) Może jest to syn ojca tego zmienione-go nazwiska.

Istwan tasbaor S. R. Mai.

1603. Grabek Nicolaus musicus S. Reg. Maj.

Paulus della Bracco musicus S. Reg. Maj.

Krzysztof Prawiński cymbalista Królewski.

1604. Benedictus Clabon Regiomon-tanus S. Regiae Maj. Chori mu-sices Praefectus.

Nieborczyk Mikołaj Szlans muzyk Króla Jmci.

1605. Blasius Kościelski Aulae

92.
nostrae ~~Regtrae~~ Regiae musicae
Civis Crac., mówi o nim jako [illegible]
Królewskie.
Starszymi zgromadzenia muzy-
ków byli w owym czasie: „Senio-
res Fraternitatis Musicorum
Cracov. Jacobus von Linden
Stanisł. Iłowiecki, Joannes
Hanowski, Bartholomeus Gabor
(Bractwo to Contubernium
Musicorum, czyli cech muzyków
prócz innej dla siebie ustawy, którą
mu Władysław IV r. 1642 r. dał,
[illegible] r. 1669 zatwierdził.
Składali także cymbaliści, lut-
niści, także zwani Torbinowie
(muzycy grający na torbanach okrąg-
łych) tudzież i inni muzycy
arte muzykowie, i byli w nim [illegible]

starsi i młodsi mistrzowie, y mniejsi magistri seu fratres.

W Wieku 17 60. Tancerzy u S. Piotra i Pawła którzy utrzymywali muzykę i mieli osobną Bursę muzyczną.)

1608 Asprilli Pacelli Capellae S. Maj. Reg. Magister seu Praefectus. Oratius Rungerus S. Maj. Reg musicus. Andreas Kolakowski. S. R. Maj. tubicen. Gregorius Radziminski S. M. Reg. musicus (x

(Król Zygmunt III który utrzymywał muzykę, w 1609 mieszka na Czarnej wsi Murarz Hengel... muzykom Króla Jmci zmierzył, co im mytko odbiera w Wieliczce. Starsi P.P. muzykowie za nim proszą, aby wolny był od Szosu (podatek))—

1610 Piątkowski muzyk Króla Jmci

1616 Niderland Jakób ... „Ksiądz Ka-
nonowicz w dziele „Jasna pochod-
nia etc." pisze „o sławnym muzyku
mieszczaninie krakowskim". —
1627 Sebast Kopistowski mu-
zyk ~~K~~ J.K. Mości.
1647 Jakób Lutnista J.K. Moś-
ci w trumnie dni swe skończył, któ-
ry był Capellae ordeba".
1659 Jan Dzwiński Szymon
był nadwornym muzykiem Króla
Jana Kazimierza, który w
piśmie dla niego wydanem
chwali biegłość jego w kunszcie
muzycznym, zwłaszcza że nie-
pośledniej jej dowody złożył w
rękodzielniej nad nich dowodem kró-
lewskiego i zamkowego „musicus
instrumentalis noster."

Zdaje się że w dawnych wiekach pro- między klasą mieszczan krakowskich umiejętność grania na instrumen- tach obcą nie była... Wspomina nakł. mości po Mikołaju Salomonie mieszczaninie krak. z r. 1529 zapis- zano organo lutinao, oraz libri parvi et magni 46 intabligati.

R. 1553 przedstawiony był urzędowi krak. spis rzeczy po zmarłej niedawno tej Agnieszce żonie Mikołaja Gro- szar ~~[illegible]~~ pomiędzy któremi wymieniały się „Klawykordy flatowi i lyutkuya" szacowane na flor. 15.

Również i wiadomości Panowie Kra- jów naszego zmarszczenia mitości mistrzom muzyki i w Drzewiony

muzykę utrzymywali. W bliższych
nam czasach takim lubownikiem
był Stanisław Rzewuski Hetman
polny kor. r. 1728 zmarły, który w
liście do syna swego Seweryna
Starosty chełmskiego we Włoszech
dla nauki bawiącego, tak mu
daje polecenie: „Kapelmagister
znać jeszcze nie stanął w War-
szawie, bo mi się nie odezwał....
Miałbym wielki żal, jeżeli
nie będzie sufficiens do infor-
mowania i nauczania podług
Mamiony teraz więcej, Castratów i
przy mnie rosnących najbardziej
potrzebujących w akcentach śpie-
wania Magistra. Z tych zaś
dwu muzyków o których wspo-
mina J.P. Krawiecki i Bononsi

zastępczych, ~~najbardziej potrzebnych w chwilach śpiewania~~ życzę sobie sprowadzić jednego, osobliwie tego który gra na obojach i komponuje, żwą Franky rozumiecie na imię Pompeo... Niech tedy pisze jak najprędzej do pomienionego obozu, aby przed terminem mego, jadąc naszego przyjeżdżania wrócił, ma, i mógł razem z nami w mieście stanąć. (Z og. kopiarium).

Byli też w Krakowie i artiszczy instrumentu muzycznego. W inwentarzu proboszczości po Mat. Dobrowolskim w 1602 też zapisany do fabrykacji instrumentów muzycznych wyraźnie, np.: Skrzynka z formami na 6 cug., w drugiej skrzyni drzewo na

skrzypce, w trzeciej książki gotowe do
skrzypiec. — Deki do cytar trzy kopy,
Form na cytarę 11. Form dyskan-
towych 6, Tenorowych 3. Basso-
wych 3. Skrzypiec niedorobionych
40 Deki spodnich tenorowych 20,
Spodnich dyskantowych deki do
skrzypiec 46. Warsztat do robienia
skrzypiec. Jaworu na skrzypce
deseczek 12. Głów do cytar 40.
Cecha do cytar 6.
R. 1606 był za rzemieślnikiem
Tomas Chiari instrumento-
rum musicorum factor,
vulgo skrzypiec S. Reg. Maj.
Famulus. Instrumentorum
musicorum alias Simphonale v. 1538
zestawiony był w Cygnieszki lutnicowej
mieszczki Kocki za str. 5.

Skarbniczka naszej archeologji od prez Ambrożego Grabowskiego Lipsk 1854 wyd. Bobrowicza.

II Wiadomości do dziejów sztuk pięknych w Polsce — na str. 98 znajduję:

Muzykanci w kapeli dworu królów polskich:

W wielu dziełach znajdujemy dowody że muzyka po dworach królów naszych była utrzymywana. a Sebast. Petrycy twierdzi że król Zygmunt August w muzyce był nie pospolity (Polityka Arystot. p. 194). w której znowu dodaje: Król August tokarstwo pięknie robił, król Stephan rymarstwo dobrze umiał. (Pag. 210.) Do liczby dworzan królewskich w r. 1567 należał Lucas Fraczewicz tornator Regius

100.

W zabytkach dawnego m. Krakowa, a głównie jak prochem wszystkich królów, zkąd a warto przed zmianą zbiór takowy dopisz mają:

r 1509 Stanislaus Tibicena Regius przyjął miejskie Prawo.

1519 Michael de Moszowicz Tubicinator Regiae Maj.

1545. Joannes Wykhelm tibicena S. R. Maj. familiaris.

1549. Joannes Ryder tibicen S. R. Maj. którego sam król napisem do prawa miejsk. polecił.

1553 Famatus Mathias Danyczek Artium liberalium magister i za tym król Jmć wstawił się o przyjęcie go na miejskie.

1595 Fabian Kamasiak, Księgi Białozyrskie dają mu imię Księżn-

Tak też w. r. 1595 w regestrze Can-
cillariae minor tak jest zapisany
Franciszek Claboni Musicus J. Kr.
Maj. zaprowadził beczkę wina mo-
rawskiego i wolny jest od opłaty.
1603 Paulus Bedroński Musicus J. K. Mości.
Gregorowi Gramierny Król Władysław
IV nadaje mandatorwiny arcam
seu hortum in castrum Strelagow.
ski Varsoviae consistentem w
nagrodę długoletniej służby i mia-
nuje go „Capellae nostrae Musicus".
1660. Baltazar Skrepel ze
względu „praeclaras animi et
ingenii dotes, etiam arte mu-
sicae excellentia" przyjęty był do służ-
by Jana Kazimierza i w takowej
jeszcze przy królu Michale pozostawał.
1692. Rozycki Sekretarz i

Rafała Lilli. Mój magister.

Muzyka przy XV wieku w Krakowie była uprawiana mocno. Księga Liber gesta civitatis od r. 1493 pokazuje wielu poszczególnych prawo miejskie przy którym imieniem dodaje, co jest cithareda. Nie wątpię że wtedy wszelkich muzyków tzw. nagrywał (wyjąwszy trębaczy i piszczałków) jak to skrzypków i innych zwano lutnistami. W pierwszej połowie XV wieku miasto na Kazimierzu wielu liczyło grajków, do których imion dodaje „lutnista": Miała i Królowa swego lutnistę. Wydatki miasta Kazimierza pod r. 1476 podają i lutnistę królowej Zofii po Tarnowie(?) gdy panowie (Rajcy) byli na dwa z których zwana

gr. 24.

R. 1649 Jan Kantz Cezary Mnisiens z Insula Crac. został doktorem, medykiem mającym ręce i wzglę- dem ... najpierwszym.

Często można było czytać w dawnych pismach czytać nazwisko muzycznego narzędzia zwanego Gęśl, aż mi się nie powziąłem wiadomość jakiego rodzaju był ten dawny instrument, i tu ks. Seb. Petrycy dobitnie słowami naprowadza na domysł, że to było narzędzie muzyczne smyczkowe, mówiąc: „Powinien używanie gęśli od skrzypków należy" (Oekon. pol. Arystot. Dalej na str. 117

Wszystkich Królów ... Kaczkowa Trębaczy nastąpił w Ratuszu od wzgórza ...

najdłuższej dość często zapisano
należytości w rachunkach miasta
Krakowa różnym muzykom przy
uroczystościach tych wszystkich miewa
bezimiennie
Wzmianka w r. 1580 Przyjazdu do
Krakowa Króla Stefana Batorego
składany solennie. Podczas go,
wraz te dane były ogromne
altarzysta [illegible]
grające pomiędzy innemi
Kantorowi Stefanowi za grę,
[illegible] z [illegible]
[illegible] gr. 30. [illegible].
Dalej na str. 177.
Mistrzowie Kapeli Królewskiej
R. 1540 Georgius Lutinista Regius
R. 1545 Pater Vincentius de Pa-
landia Italus (zakonnik Franciszkanin)

capellae Regiae musicus egregius.
A. 1548 Honestus Stanislaus Sapiens,
tibiae san Dayzwonk S. R. Maj.
Regiae tibicinus.
A. 1588 Nob. Stephanus Florand
S. R. Maj. mus.
A. 1588 Nob. Franciscus Mayon
S. Reg. Maj. organarius; " Król
Stefan Batory mianował mu
dożywotni dochód z mężna król
w Wilnie.
A 1618 Gerardus Lesław, mu-
sicus ac servitor S. Maj. Regiae.
Krakowianie byli mistrzami
muzyki z tej formacji niedoczekanach
w sprawach przewodności, ozdobniej.
Dziś zaś wymieniona instrumen-
ta zniszczona, które były w ich
posiadaniu.

R. 1588 po zmarłym Fa[illegible],
wśród myślarni krakowskim
przy innych rzeczach zapisane są
dwa klawikordy, wielki i mały
etc. w tymże roku wiadomo,
że on po przysłużeniu swoim klawikordem
instrumentów tych, jednego,
przyzwoicie wielki a dwa proste
małe. klawikordy, jeden
skrzynaczka a mała w niej
partessy (nuty muzyczne).
tego roku po Janie Wydelskim
klawikord z pedałami.
R. 1619 po Walentym Wiśniewskim
myślarni lutnie dwie, jedna
z drzewa [illegible] z hebanem,
druga drewniana.
Lutnia, instrument tam
muzyczny był z sześcioma strunami.

tamowym podobny do skorupy
żółwia, w 1556 jest o niej
wzmianka, że wen. Dnia Mgr.
Joannes Leopolita zeznaje przed
urzędem Rajców że od Mikołaja
Muszatellera dostał dwa złote na
zaś testamento, którego on przy-
czynił się nie dowiedział.

V. Pomniejsze wiadomości
w porządku alfabetu.

Borek Stan., Dziekan Krakowski
Kantor gnieźnieński. Pamięć
przytem o obrońcy młodzieży
szkolnej została utrwalona
jego imieniem Borkanna zwa-
nej. W testamencie z 1555 r. w
Aktach Radzieckich, z którym
mówi on „Wszystko co posiadam
nie pochodzi ze spadku po ojcu

lub matce, lecz jest swoim dziec[illegible], gdzie wszystkiemu może najlepiej [illegible] Jana Alberta, Aleksandra i Zygmunta królów polskich. To więc co przedstawiało obraz aby wszystko według woli mojej rozkazywano i [illegible] Pana [illegible]."

Kraków i jego okolica przez Ambrożego Grabowskiego

nie zawiera nic.

Opisanie miasta Warszawy przez Łukasza Gołębiowskiego

nie zawiera nic.

Ubiory w Polsce przez Łukasza Gołębiowskiego Warszawa 1830

nie zawiera nic.

Lud Polski jego zwyczaje zabobony przez Łukasza Gołębiowskiego Warszawa 1830.

nie zawiera nic.

Gry i Zabawy Różnych stanów
od opisane przez Łukasza Gołębiow-
skiego w Warszawie r 1831.

str. 191. Muzyka Dawna.

"Od najdawniejszych czasów w dzie-
jach naszych czynione są wzmianki
o uroczystościach dworów weselnych
[illegible] [illegible] różny posiadali
muzyki, trzymali ją możni,
byli również do użycia muzykanci
kościelni. Dawni Królowie polscy
mieli na dworze śpiewaków i dosyć
ukazuje jak na ten wiek muzyki.
Zbigniew gdy ojca odwiedzał 1096 r.
wpadł jego wspaniałym orszakiem i do-
borem, z trąbami i śpiewaczy. Narusz-
ewicz tom 3 str 58. Na pogrzeb
ojca Władysława Hermana ~~[illegible]~~ 1202
także pospieszał, a naszej dla

zabrania prostaigo skarbów, i na
złotej nie pomnę, wesoły był — wśród
trębaczy i śpiewaków. Chwalczewski
go kronika. Po wiejskim akta
wypłakawszy proboszczowie kiedy do
Bolesława Krzywoustego przyjeżdżał
1116 r. ukazała go pochlebców, póki
kiw trafi misiów i innej przód mieszkiej
z dworów wojny zaliczona i grająca.
poprzedzając go śpiewaki trębaczów
bębnej. Warszawiec Tom 0 str. 200.
Żona Kazimierza W. Litewka zginęła
z uprzedzania w morzu, bo nie
nie ota pułk migdeńe. Jadwiga lubi,
ta znać umarła kiedy lubiła tańce
Fagiello zapewne wielkie miał
w niej uprzedzenie, gdy wszystkie
nasze śpiewanie sławione noc pani na
aż ukazało zaszybowały się i z tego umarł.

Aleksander Jagiellończyk w muzyce się kochał. Zygmunt I trzymał lutnistów płacił im prócz ordynarii po 15 grzywien, grzywna do r. 1511 była 24 do 21 złt. 10 gr., W rachunkach Kościeleckiego za tegoż panowania 1510/1511 czytamy, że trębaczom dano 30 groszy, chłopcom lutnistów grzywnę 1 gr 12. chłopcom legata papieskiego którzy z lutniami przyjechali do Króla przyszli gr. 1. Włochowi lutniście legata grzyw. 1 gr 42, lutnistom na lutnie złt 6. — [illegible] 10 gr. 1 szeląg, złoty 10 złt 10 gr. Żoną Włoszką mając ten Król i wszystko włoszczyzną przesiąkł. Zygmunt August muzykę kochał i [illegible]. Do grania na lutni miał Węgrzyna w tej sztuce najpierwszego w Europie. Wyjeżdżał na sejm do Piotrkowa i wtenczas mu towarzyszyły lutnie i trąby.

Zbliżał się do Krakowa Henryk Walezy
przez bramę Ś. Floryana, odpowiedni
gorejący w świetle jego blichtru koronowie
i pióropuszami obarczono wiele, tysiące pereł,
wiele i innymi wieczy.
W tedy to muzyka grająca ozwała się
zespołowo śpiewacy ludowi, piszczałki,
wiele itp.
W inwentarzu pozostałych rzeczy po królu
Stefanie znajdujemy z instrumentów
muzycznych regał wielki, klawicym,
bęł albo pozyton 1, skrzypie i skrzypca-
mi, skrzynka z ostatnimi szkatułkami,
puzdełko w piszczałkami, puzon
tenorowy i kornet wielki, puzon
puzon wielki i mały puzonów
5 kornetów 3. portatiwów muzycznych
pięknych 6. (Pamiętniki do historyi
Stefana przez Edwarda hr. Raczyńskiego

wydana 1830.
To wszystko udoskonalenie i ośmielało nie,
jako ośrodkiem muzyki dawniejszej
naszym kraju, z okresów mniej więcej
od Zygmunta III mniej więcej pier-
wszej. Wszakże ten król w muzyce
miał upodobanie. Z rachunków
Wołłowicza 1610 r. widzimy że mieś-
ciło na dworze 3 trębaczy, 11 bębnistów
prócz tego zapewne kapela jego która
do 1696 kosztowała rocznie 12.000
złotych. Władysław IV posiadał
muzykę grającą dla koncertu.
Wspomina o niej mowa [illegible]
muzyka JKMci i trębacze dawniejszy [illegible]
dawali w zamku opisaniu Warsza-
wy w III tomie pamiętników
Niemcewicza str. 40 - 448.
„Organy pływające po morzu

na ~~tk~~ teatrów w zamkowem zbiornie
śpiewają. Raptem otwierają się drzwo
– wyskakuje z niego cała w klejnotach
osoba z ustrojonym głosem i śpiewa
jak anioł. Po włosku drgają się nogami
i skaczą, wszystko przy muzyce i tła,
w cymbałach; starzy nad muzyką
jakimś da znaki, oraz w skrzypce,
aż się komedja skończy! ("Z tego opisu
a zmiar wynurzenie się okazuje że na
początku XVII wieku przyjęta na
dworze Królów polskich wielka opera
włoska nawet z baletami i przepych
europejskiego)). W późniejszej ro
Polski Opera 1635 znajdujemy że
kastrat Karolewski niedawno z Włoch
sprowadzony, głosem nadzwyczaj-
nym wszystko zagłuszał.
Jan Kazimierz Królewicz polski

we Francyi zwiększony — sprowadzono
mu gwoli rozrywce grającego na
bandurze czy teorbie mieszkańców.
(Wasserberg Carcer Gallicus).
We dziejach dworu francuskiego pani
Guebriand która nadzwyczajnego
posła dopełniając urząd, przywiodła
do Polski Maryę Ludwikę, małżonkę
Króla Władysława IV, zabrała za
najpierwszą w Europie uznaną z
najlepszych wszystkich głosów, jego mu-
zyka i długo korzystała z pewnych
nagrodach i podarunkach, i przy-
czyniło to wzięła się była bardzo do-
brą. Za Jana Kazimierza orkie-
stra na dworze mniejsza — Michał
otrzymał kapelę swego poprzednika.
Jan III lubił muzykę, królewska
muzyka w Żółkwi składała się

z ekonomów i organistów zapewne
przyjęciu. Maryja Kazimiera
umieć w wysokim stopniu posiadała
talent muzyczny skoro wiadomo,
że ona sama posiadała ulubionego
Sobieskiego fortepian na którego
wierzchniej desce wymalowany
piękny obraz wśród pejzażu Van
Steena, osoby przez Diepenbecka
są przydane. Ten wierzch fortepiana,
dziś w galeryi Wilanowskiej
jest umieszczony pod liczbą 285.
Do tego wspomnienia dołączony list
własnoręczny list Królowej
znajdujący się również w archiwum
tamtejszym jako przechowującego ten
instrument pragnęła aby
znaczniejszym swym talentem w nim,
[illegible] [illegible] [illegible] z [illegible]

mędrca, a przybywającego powitała
marszem tryumfalnym.
August II najhojniejszy i najlep-
szy miał muzykę. On i syn jego
do Warszawy gdy przybywał i muzykę
nadworną z sobą przywoził a nawet
opery włoskie bezpłatnie okazywano.
Za przykładem Królów i możniejsi
miewali po domach muzyki,
utrzymywał je Stanisław i Górski
wojewoda poznański za świadectwem
Piaseckiego. Jan Za-
mojski hetman miał kapelę i mu-
zykantów i śpiewaków co zawsze przy-
grywała do stołu. Myszkowski Zyg-
munt margrabia na Mirowie
marszałek wielki koronny z Włoch
najlepszych do muzyki mistrzów do
kraju sprowadzał.

w Stanisława Lubomirskiego zwycięzcy
Osmana w 1621 było 27 muzyków i śpiewaków:
Markiety Włoch i w tem zespole naj-
sławniejszy Mateo po jego śmierci
przeszli do muzyki Ferdynanda IV ce-
sarza. Radziwiłł Albrecht łowczy(?)
syn Mikołaja Czarnego i sam mu-
zykę znał i biegłych muzyków dobrze
płacił. Lipski Andrzej biskup
krakowski zmarły 1631 założył(?)
piękne opatrzenie na 12 młodzieży
szlacheckiej, aby się w naukach i
muzyce ćwiczyli. Prowancyę(?) czyli
Władysławski(?) znaczny majątek
dla różnych nauczycieli pomiędzy in-
nemi i dla profes. muzyki odkazał.
Wolski Mikołaj z Podhajec polu-(?)
bieniec(?) Zygmunta III muzykę
osobiście posiadał i biegłych w

miejsce to siebie ściągał.
Za Władysława IV po domach jakoteż u
Kazanowskiego były ganki dla śpie-
waków i muzykantów których miał 20.
Pamiętniki P. Guebriant w pokoj-
jach stały muzyczne narzędzia:
przytym, klawicymbały, lutnie
skrzypce, viole i harfy dwoiste.
Muzyka grała u Warszyckiego
wojewody mazowieckiego, mię
śpiewali; powiada Jarosławski w
opisaniu Warszawy, będzie równo,
w tak jak pan powiada.
Radziwiłł miecznik 1700 roku
na ucztę którą w Wilnie dawał,
prócz nadwornych Włochów sprowa-
dził muzykantów z Rygi i Królewca.
Rej chwali na Dobnie i [illegible]
zegarki. Pstrokoński Maciej

pierwej koronny podkanclerzy i prze-
myski biskup, gdy królowi do Szwecji
towarzyszył i wrócił z nim Fryzel kolle-
gów na okręcie po ostatkach [illegible],
[illegible] 10 am [illegible]
~~śpiewał~~ śpiewom na lutni przygrywał.
Treter Tomasz znany przez na-
[illegible] [illegible] muzyką umiał
rozrywać ludzi. Umarł 1610.
Nieszczęśliwy Samuel książę Korecki
prowadzony jako [illegible] po bitwie
Cecorskiej, gdy pióro do słomka,
[illegible], [illegible] [illegible] na
kobzie grając rozweselał.
Leszczyński Rafał wojewoda bełzki
syn Andrzeja z Firlejówny był
w muzyce biegły. Sarbiewski
za Władysława IV [illegible] posłował,
miał grać na arfie przy tem głos

wrócić do śpiewu zdołał.
Od młodości obdarzył się on we mnie
rzecz i śpiewaniem, którymi
przodków na wszystko przekładał.
Ból po jego zgonie powiedział:
Snać nie był dziś komu przypomi-
nać na grobie moim, z których
Tybru nad brzegów, wszelkiej roz-
mowie przyjacielskiej dać życie,
bolość nóg moich przyjemnym
śpiewaniem zagrzać.
Tygodnika Wileńskiego tom 6.
Obraz wieku Zygmunta III. Star-
olgierdowego.

Ciąg dalszy patrz
Zeszyt XLI